

"TASDIQLANGAN"
AKSIYADARLARNING UMUMIY
YIG'ILISHI
AKTSIYADORLIK JAMIYATI
« Toshkentyo'lovchi vagonlarini qurish va
ta'mirlash zavodi »

PROTOKOL

09.08.2016

Korporativ boshqaruv kodeksi

I. UMUMIY QOIDALAR

1. Ushbu Korporativ boshqaruv kodeksida (keyingi o'rinlarda Kodeks deb yuritiladi) aksiyadorlik jamiyati xo'jalik yuritishning halol va shaffof xulq-atvoriga sodiqligini ko'rsatuvchi ixtiyoriy ravishda amal qiladigan tavsiyalarni o'z ichiga oladi.

2. Kodeks O'zbekiston Respublikasi qonunchiligiga va korporativ boshqaruvning xalqaro prinsiplariga asoslanadi.

3. Mazkur Kodeksning maqsadlari uchun korporativ boshqaruv deganda aksiyadorlik jamiyatining (keyingi o'rinlarda AJ deb yuritiladi) ijroiya organi, uning kuzatuv kengashi, aksiyadorlar, mehnat jamoasi vakillari va boshqa manfaatdor shaxslar o'rtasidagi munosabatlar tizimi tushuniladi. , shu jumladan kreditorlar tomonidan AJ faoliyatini samarali tashkil etish, ishlab chiqarish quvvatlarini modernizatsiya qilish, texnik va texnologik qayta jihozlash, raqobatbardosh mahsulotlar ishlab chiqarish va ularni tashqi bozorlarga olib chiqishni ta'minlash bo'yicha ushbu shaxslarning manfaatlari muvozanatiga erishish maqsadida.

4. Kodeks AJ boshqaruv organlari faoliyatini samarali tashkil etishning asosiy yo'nalishlari bo'yicha tavsiyalar majmuidir.

5. Kodeks samarali boshqaruvning asosiy tamoyillari, jumladan, hisobdorlik, oshkoralik, ishonchlilik, yuksak ma'naviy-axloqiy tamoyillarga rioya qilish hamda uzoq muddatli istiqbolda AJning barqaror rivojlanishini ta'minlashga e'tibor qaratish asosida ishlab chiqilgan.

6. Kodeksning tavsiyalarini bajarish majburiyatini qabul qilish to'g'risidagi qaror aksiyadorlarning umumiy yig'ilishi tomonidan oddiy ko'pchilik ovoz bilan qabul qilinadi.

7. AJ o'zining tarmoq xususiyatlari va faoliyatining xususiyatlarini hisobga olgan holda Kodeks tavsiyalarini amalga oshirish bo'yicha ichki korporativ harakatlarni amalga oshirishi mumkin.

8. Kodeksning tavsiyalariga rioya qilish majburiyati qabul qilinganligi va unga rioya etilishi to'g'risidagi ma'lumotlarni e'lon qilish ommaviy axborot vositalarida, shu jumladan, AJning internet tarmog'idagi korporativ veb-saytida (keyingi o'rinlarda – AJ veb-sayti) va fond birjasining veb-saytida, shuningdek ma'lumotlarni oshkor qilish uchun qonun hujjatlarida nazarda tutilgan boshqa manbalarda.

9. Kodeks tavsiyalarini tayyorlash, amalga oshirish va bajarilishini monitoring qilish bo'yicha tavsiya etilgan harakatlar ketma-ketligi 1-ilovada keltirilgan.

10. AK 2-ilovaga muvofiq shaklda xabar e'lon qilish orqali Kodeksning tavsiyalariga amal qilish majburiyatini qabul qilganligi to'g'risidagi ma'lumotlarni oshkor qiladi.

11. Kodeksning ayrim tavsiyalariga rioya qilishning iloji bo'lmasa, AJ " *bajarish* " xalqaro tamoyiliga amal qilgan holda uning sabablarini batafsil ochib beradi. yoki tushuntiring "(*rioya qiling yoki tushuntiring* ").

II. ISHLAB CHIQRISH SHOFFORLIGINI TA'MINLASH

12. AJ faoliyatining shaffoqligini ta'minlash:

axborotni maxfiy ma'lumotlar, tijorat siri, shuningdek aksiyalar narxining o'zgarishiga ta'sir ko'rsatishi mumkin bo'lgan ma'lumotlarni tasniflashning aniq mezonlarini belgilaydi;

oshkor etilishi majburiy bo'lgan ma'lumotlarning aksiyadorlar va boshqa manfaatdor shaxslar, shu jumladan xorijiy investorlar uchun qulay bo'lgan ingliz, rus va boshqa tillarga tarjimai bilan AJ veb-saytida va qonun hujjatlarida nazarda tutilgan boshqa manbalarda e'lon qilinishini ta'minlaydi;

kuzatuv kengashining majlisida ijro etuvchi organning mehnatiga haq to'lash va kompensatsiya miqdorini oshkor qiladi;

AJ veb-saytida ijro etuvchi organ va uning faoliyati samaradorligini baholash to'g'risidagi ma'lumotlarni, AJ aksiyadorlik kapitalining tarkibi (ulushi 20 foizdan ortiq bo'lgan aksiyadorlar) to'g'risidagi ma'lumotlarni e'lon qiladi;

sof foydaning taklif etilayotgan taqsimoti asoslarini, dividendlar miqdorini, ularning aksiyadorlik jamiyati tomonidan qabul qilingan dividend siyosatiga muvofiqligini baholashni, shuningdek, zarur bo'lganda, dividendlarni ajratish hajmining tushuntirishlari va iqtisodiy asoslarini e'lon qiladi. aksiyadorlik jamiyatining rivojlanish ehtiyojlari uchun sof foydaning ma'lum qismi;

oqilona muddatlarda aksiyadorlarning talabiga binoan aksiyadorlar va investorlar uchun zarur bo'lgan AJ to'g'risidagi boshqa ma'lumotlarni (maxfiy ma'lumotlar, tijorat sirlari bundan mustasno) taqdim etadi.

13. AJ Kuzatuv kengashi o'z faoliyatining ochiqqligini ta'minlash maqsadida "Axborot siyosati to'g'risidagi nizom"ni tasdiqlaydi, unda:

ochiq axborotni oshkor qilishning maqsad va tamoyillari;

vab-saytda oshkor etilishi majburiy bo'lgan ma'lumotlar ro'yxati, ularni oshkor qilish muddatlari va tartibi, shu jumladan oshkor etilishi kerak bo'lgan axborot kanallari va oshkor qilish shakllari;

oshkor etilishi shart bo'lgan AJ to'g'risidagi ma'lumotlarni oshkor qilish bo'yicha ijro etuvchi organning majburiyatlari;

boshqaruv organlari a'zolari, mansabdor shaxslar, aksiyadorlik jamiyati xodimlarining aksiyadorlar va investorlar, boshqa manfaatdor shaxslar, shuningdek ommaviy axborot vositalari vakillari bilan axborot almashish tartibi;

aksiyadorlik jamiyatining axborot siyosatiga rioya etilishi ustidan nazoratni ta'minlash chora-tadbirlari.

14. Axborot siyosati to'g'risidagi nizom AJ boshqaruvi va nazorat organlari va uning xodimlari tomonidan bajarilishi majburiydir.

III. SAMARALI ICHKI NAZORAT MEXANIZMLARINI TAMOQLASH

15. AJning samarali ichki nazorati mexanizmlarini joriy etish maqsadida:

Kuzatuv kengashi to'g'risidagi nizomda uning tarkibiga mustaqil a'zolari kiritish talablarini aks ettiradi ;

Kuzatuv kengashiga xayriya (homiylilik) yoki tekin yordam berish (olish) tartibini, shartlarini belgilash va bu haqdagi ma'lumotlarni oshkor qilgan holda faqat aksiyadorlar umumiy yig'ilishida belgilangan chegaralar doirasida va qonun hujjatlarida qarorlar qabul qilish huquqini beradi. barcha aksiyadorlarga;

mustaqil professional tashkilotlar – maslahatchilarni jalb qilgan holda biznes-jarayonlar va loyihalarning aksiyadorlik jamiyatining rivojlanish maqsadlariga muvofiqligi tahlilini amalga oshiradi ;

barcha aksiyadorlarning, shu jumladan minoritarlarning huquqlari va qonuniy manfaatlarini himoya qilishni ta'minlash uchun AJning ichki nazorat tizimini tashkil etishning asosiy maqsadini belgilaydi;

aksiyadorlarning umumiy yig'ilishida AJning joriy xo'jalik faoliyati bilan bog'liq bitimlarni belgilash, affillangan shaxslar bilan bitimlar va yirik bitimlarni ijro etuvchi organga mustaqil ravishda amalga oshirish masalasi ko'rib chiqilishini ta'minlaydi;

AJning ichki audit xizmatiga ichki nazoratni, shu jumladan ustav kapitalining 50 foizdan ortig'i AJga tegishli bo'lgan yuridik shaxslar bilan amalga oshirilayotgan bitimlar ustidan ichki nazoratni amalga oshirish huquqini beradi;

AJ tarkibiga kiruvchi korxonalarining boshqaruv organlarida uning vakillari uchun AJ nomidan ovoz berish tartibini belgilaydi ;

aksiyadorlik jamiyati aksiyadorlarining umumiy yig'ilishida ishtirok etgan shaxsga o'zi tomonidan to'ldirilgan ovoz berish byulletenining nusxasini shu shaxs hisobidan tayyorlash imkoniyatini beradi;

AJ ijroiya organidan AJ tarkibiga kiruvchi korxonalarining biznes rejaları bilan tasdiqlangan bajarilgan ishlar va samaradorlik ko'rsatkichlariga erishish to'g'risida muntazam hisobot taqdim etishni talab qiladi;

aksiyadorlik jamiyatining ichki nazorat organlarining (taftish komissiyasi va ichki audit xizmati) Kuzatuv kengashi, aksiyadorlarning umumiy yig'ilishi, minoritar aksiyadorlar qo'mitasi (agar mavjud bo'lsa) va aksiyadorlar bilan o'zaro hamkorligi tartibini ishlab chiqadi va tasdiqlaydi;

16. AJda samarali ichki nazorat mexanizmlarini joriy etish uchun aksiyadorlarning umumiy yig'ilishi "Ichki nazorat to'g'risidagi nizom"ni tasdiqlaydi, unda:

AJ ichki nazorat organlarining tarkibi va a'zolarining malakasiga qo'yiladigan talablar; ichki nazorat tizimi bo'yicha hisobotlarni shakllantirish tartibi va qoidalari;

AJda ichki nazorat tizimining samaradorligini baholash uchun mustaqil professional tashkilotlar - maslahatchilarni jalb qilish tartibi;

ichki nazorat organlari ishini monitoring qilish mexanizmlarining tavsifi, ularning a'zolariga to'lanadigan kompensatsiya va mukofotlarni hisoblash tartibi.

17. "Ichki nazorat to'g'risidagi nizom" AJ xodimlari va uning boshqaruv va nazorat organlari a'zolari tomonidan bajarilishi majburiydir.

Kuzatuv kengashi to'g'risidagi nizom talablariga muvofiq Kuzatuv kengashi tarkibiga kamida bitta mustaqil a'zoni (lekin uning ustavida nazarda tutilgan Kuzatuv kengashi a'zolari sonining kamida 15 foizini) kiritadi .

19. Quyidagi shaxslar AJ Kuzatuv kengashining mustaqil a'zolari bo'lishi mumkin:

(i) oxirgi 5 yil davomida AJ, uning sho'ba yoki filiallarida ishlamagan bo'lsa;

(ii) OAJ, uning sho'ba yoki sho'ba korxonalarining aksiyadori emas;

iii) qonun hujjatlarida belgilangan eng kam ish haqining 5 ming baravaridan ortiq miqdorda tegishli kelishuvga ega bo'lgan yirik mijoz yoki yetkazib beruvchi bilan, AJ, uning sho'ba yoki sho'ba korxonalarini bilan bog'lanmagan bo'lsa;

(iv) OAJ, uning sho'ba yoki filiallari bilan xizmat ko'rsatish shartnomalari mavjud emas; so'nggi 5 yil ichida AJ, uning sho'ba yoki sho'ba korxonalarining rahbar xodimi bo'lgan yoki bo'lgan shaxsning oila a'zosi bo'lmasa ;

(vi) OAJning nazorat qiluvchi shaxsi emas (yoki AJ ustidan nazoratni birgalikda amalga oshiradigan shaxslar va/yoki tashkilotlar guruhining a'zosi);

(vii) fuqarolik-huquqiy shartnomalar bo'yicha OAJ bilan bog'liq emas va AJning asosiy aksiyadori yoki yuqori sanoat bo'limi (kompaniyasi) xodimi emas.

IV. AKSIYACHILAR HUQUQLARI VA QONUNY MANFATLARINI AMALGA TA'MINLASH

20. Aksiyadorlarning, boshqaruv va nazorat organlarining huquq va qonuniy manfaatlari amalga oshirilishini ta'minlash uchun:

yo'zma yoki elektron so'rovlar yuborilishi mumkin bo'lgan manzillarni, shu jumladan

aksiyadorlar bilan bog'lanish ma'lumotlari va bank rekvizitlaridagi o'zgarishlar to'g'risidagi ma'lumotlarni ko'rsatish orqali aksiyadorlarning AJ bilan muloqotini osonlashtiradi ;

yig'ilishida shaxsan ishtirok eta olmaydigan aksiyadorlar uchun elektron pochta orqali (elektron raqamli imzo bilan tasdiqlangan holda), shuningdek, o'z vakolatlarini vakilga berish yoki umumiy yig'ilishni videokonferensaloqa orqali o'tkazish yo'li bilan ovoz berish imkoniyati va shartlarini yaratadi;

aksiyadorlik jamiyatining dividend siyosati to'g'risidagi nizomni ishlab chiqadi, dividendlarni hisoblashning shaffof mexanizmini ochib beradi;

Aksiyadorlarning umumiy yig'ilishi to'g'risidagi nizomda aksiyadorlarning umumiy yig'ilishini o'tkazishgacha kun tartibiga doir zarur ma'lumotlarni, shu jumladan umumiy yig'ilish kun tartibiga doir Kuzatuv kengashining pozitsiyasini aksiyadorlarga taqdim etishni nazarda tutadi;

sanoq komissiyasiga amaliy yordam ko'rsatish yoki uning funksiyalarini bajarish uchun mustaqil ekspertlarni jalb qilishi mumkin (masalan, investitsiya maslahatchisi va qimmatli qog'ozlar bozorining boshqa professional ishtirokchilari);

aksiyadorlar va investorlar bilan munosabatlar uchun mas'ul xodim yoki bo'limni belgilaydi (tayinlaydi);

Ustavda aksiyadorlik jamiyatining kamida 1% oddiy aksiyalari egalariga Kuzatuv kengashi majlisini chaqirishni talab qilish hamda kun tartibi, foydani taqsimlash, boshqaruv va nazorat organlari a'zolariga nomzodlar bo'yicha takliflar kiritish huquqi berilgan. , ularni aksiyadorlarning umumiy yig'ilishigacha almashtirish imkoniyati bilan;

AJning alohida ichki hujjatida aksiyadorlarga, shu jumladan minoritarlarga o'zlarining birgalikdagi ovoz berish pozitsiyasini shakllantirish uchun aksiyadorlik shartnomalarini tuzish imkoniyatini nazarda tutadi ;

minoritar aksiyadorlar qo'mitasini saqlash xarajatlarini aksiyadorlik jamiyati mablag'lari hisobidan qoplaydi (minoritar aksiyadorlar qo'mitasini tuzishda);

Ustavda minoritar aksiyador asossiz ravishda hujjatlarni talab qilib, maxfiy ma'lumotlardan yoki tijorat sirlaridan foydalangan holda aksiyadorlik jamiyatining boshqaruv organlari faoliyatiga aralashmasligi shartligi belgilab qo'yilgan;

ustavda qo'shimcha aksiyalarni chiqarishda aksiyadorlar ustav kapitalidagi ulushlariga mutanosib ravishda aksiyalarni imtiyozli ravishda sotib olish huquqiga ega ekanligi belgilab qo'yilgan ;

ulushi, daromad darajasi, jinsi, irqi, dini, millati, tili, ijtimoiy kelib chiqishi, shaxsiy va ijtimoiy mavqeidan qat'i nazar, barcha aksiyadorlarga teng munosabatda bo'lishini ta'minlaydi

;

Ustavda aksiyadorlarning yillik umumiy yig'ilishi kun tartibiga taklif kiritish uchun kechroq muddatni nazarda tutadi;

aksiyadorlarning yillik umumiy yig'ilishida ijroiya organi, kuzatuv kengashi va taftish komissiyasi a'zolarining, shuningdek auditorlik tashkiloti vakilining ishtirokini ta'minlaydi;

“Kuzatuv kengashi to'g'risida”gi nizomda Kuzatuv kengashi a'zosi o'z vazifalaridan ozod etilishi mumkin bo'lgan shartlar, AK Kuzatuv kengashi raisining uni tashkil etish va o'tkazish bilan bog'liq faoliyati va funksiyalari tartibini nazarda tutadi. uchrashuvlar;

AJ aksiyadorlarining huquqlari va qonuniy manfaatlarini amalga oshirishni ta'minlashga qaratilgan boshqa zarur chora-tadbirlarni amalga oshiradi .

21. AJ aksiyadorlarning huquq va qonuniy manfaatlari amalga oshirilishini ta'minlash uchun yuqoridagi tavsiyalarni aks ettiruvchi zarur ichki hujjatlarni qabul qiladi.

V. RIVOJLANISH STRATEGIYASI VA UZOQ MUDDATLI VAZIFALARNI ANIQLASH

22. Rivojlanish strategiyasi va istiqbolli vazifalarini belgilash uchun AK boshqaruv organlari:

AJning strategik maqsadlari sifatida moliyaviy barqarorlikni ta'minlash, mehnat unumdorligini oshirish, mahsulotlar raqobatbardoshligini oshirish, ishlab chiqarish ko'rsatkichlari, eksport va energiya samaradorligini oshirish, ishlab chiqarishni modernizatsiya qilish, texnik va texnologik yangilash, aksiyalar qiymatining oshishiga olib kelishini belgilaydi;

tarmoq xususiyatlari, raqobat muhitini tahlil qilish, eksportga yo'naltirilganlikni ta'minlash va tasdiqlangan davlat dasturlarini amalga oshirishdan kelib chiqqan holda aksiyadorlik jamiyatini 5 yildan ortiq muddatga uzoq muddatli rivojlantirish strategiyasini ishlab chiqadi va aksiyadorlarning umumiy yig'ilishida tasdiqlaydi. tegishli tarmoqlar, hududlar va hududlarni rivojlantirish uchun;

xorijiy amaliyotda muvaffaqiyatli sinovdan o'tgan boshqaruv usullarini, jumladan SWOT, GAP tahlili va boshqa yondashuvlarni, maxsus dasturiy mahsulotlarni va boshqalarni keng qo'llaydi;

tomonidan tasdiqlangan uzoq muddatli strategiya asosida qisqa muddatli (yillik) va o'rta muddatli (5 yilgacha bo'lgan muddatga) biznes-rejalarni ishlab chiqadi va aksiyadorlarning umumiy yig'ilishi yoki Kuzatuv kengashining tasdiqlashiga (tasdig'iga) kiritadi. Aksiyadorlarning umumiy yig'ilishi;

AJ tomonidan qabul qilingan har bir rivojlanish rejalarida belgilangan maqsadlarga erishishni nazorat qilish uchun zarur miqdor va sifat mezonlarini amalga oshiradi.

23. Kuzatuv kengashi AJning ijro etuvchi organi, ichki nazorat organlari, AJ tarkibida tuziladigan kollegial organlar faoliyatini muvofiqlashtiradi, zarur hollarda AJni rivojlantirish rejalarini ishlab chiqishni tashkil etish va belgilangan maqsadlarga erishishni nazorat qilish uchun mutaxassislarni jalb qiladi. ular da belgilangan maqsadlar.

24. AJlar aksiyadorlar sifatida strategik xorijiy investorlarni jalb etishlari shart (qonun hujjatlarida belgilangan hollar bundan mustasno), ular AJni boshqarishda, raqobatbardosh mahsulotlar ishlab chiqarishda va ularning tashqi bozorlarga eksport qilinishini ta'minlashda ishtirok etadilar.

VI. IJRO HOKIMIYAT ORGANINING AKSIYACHILAR VA INVESTORLAR BILAN SAMARALI O'ARO HAMKORLIK MEXANIZMLARINI TASHKIL ETTIRISH.

25. Ijro etuvchi organning aksiyadorlar va investorlar, AK boshqaruv organlari bilan samarali hamkorlik qilish mexanizmlarini joriy etish:

aksiyadorlar, aksiyadorlik jamiyatining boshqaruv va nazorat organlari a'zolari o'rtasida o'zaro ishonch, hurmat, javobgarlik va nazorat tamoyillari asosida o'zaro hamkorligini ta'minlash;

aksiyadorlik jamiyatining mansabdor shaxslaridan o'z vazifalarini professional asosda bajarishlari, qonun hujjatlaridan, Ustav va aksiyadorlik boshqaruvi organlarining qarorlaridan kelib chiqadigan barcha majburiyatlarini asosli bajarishlari to'g'risidagi talabni kiritish;

Kuzatuv kengashi a'ziligiga nomzodlarga qo'yiladigan malaka talablarini, shu jumladan ustav fondida davlat ulushi bo'lgan AJda Korporativ boshqaruv ilmiy-ta'lim markazi tomonidan berilgan korporativ boshqaruvchi malaka sertifikatining mavjudligini belgilash (belgilangan hollar bundan mustasno). qonun bo'yicha);

Jamiyat Kuzatuv kengashi huzurida tegishli masalalar bo'yicha, shu jumladan nizoli vaziyatlarni aniqlash va hal etish bo'yicha Kuzatuv kengashi a'zolari, ijroiya organi, AJ xodimlari hamda jalb etilgan ekspertlar (mutaxassislar) orasidan qo'mitalar (ishchi guruhlar) tuzish; tegishli profil, ixtisoslashtirilgan oliy o'quv yurtlarining professor-o'qituvchilari va boshqalar);

Kuzatuv kengashi majlislarini so'rovnoma, shuningdek videokonferensaloqa orqali o'tkazish hollari va tartibini tartibga solish;

aksiyadorlar umumiy yig'ilishi raisining aksiyadorlar umumiy yig'ilishini audio va videoyozuvlarga va internet tarmog'ida translyatsiya qilishga ruxsat berish huquqini kiritish;

ijro hokimiyati organlariga aksiyadorlik jamiyatining kuzatuv kengashi, aksiyadorlarning umumiy yig'ilishi, Ustav va rivojlanish rejalari tomonidan belgilangan vazifalarni so'zsiz bajarish maqsadida o'z vakolatlari doirasidagi masalalarni mustaqil hal etish talabini kiritish;

o'quv kurslari, seminarlar va boshqa tadbirlarda ishtirok etish orqali AJ mansabdor shaxslarining malakasini oshirish;

aksiyadorlik jamiyati faoliyatida korporativ qonun hujjatlari talablariga rioya etilishini nazorat qilish uchun mas'ul bo'lgan korporativ maslahatchi lavozimini joriy etish ;

aksiyadorlik jamiyatining tadbirkorlik tavakkalchiligini va ijroiya organining javobgarligini sug'urta qilish;

Kuzatuv kengashi a'zolarining mehnatiga haq to'lash miqdorini AJning korporativ boshqaruv tizimi va moliyaviy natijalarini mustaqil baholash natijalari bilan bog'lash;

aksiyadorlik jamiyati boshqaruvi va nazorat organlarining aksiyadorlarning umumiy yig'ilishida taqdim etuvchi hisoboti (hisoboti) shakli va mazmuniga qo'yiladigan talablarni belgilaydi, umumiy yig'ilishni o'tkazish muddatini belgilaydi;

ijroiya organi a'zolarini saylash to'g'risidagi masala bo'yicha aksiyadorlar vakili sifatida ishtirok etuvchi ijroiya organi a'zolarining ovoz berish huquqini cheklashi mumkin;

Ustavda odatda aksiyadorlarning navbatdagi umumiy yig'ilishini o'tkazish sanasini ko'rsatsin.

26. Ijro etuvchi organning aksiyadorlar va investorlar bilan samarali hamkorlik qilish mexanizmlarini amalga oshirish uchun AJ yuqoridagi tavsiyalarni aks ettiruvchi zarur ichki hujjatlarni qabul qiladi.

VII. MANFATLAR to'qnashuvi

27. Manfaatlar to'qnashuvi bilan bog'liq munozarali vaziyatlarning yuzaga kelishi va hal etilishining oldini olish maqsadida AJlar manfaatlar to'qnashuvi bilan bog'liq ishlarni ko'rish tartibi to'g'risidagi nizomni ishlab chiqadi, jumladan:

AJ mansabdor shaxslarining AJ manfaatlarini ko'zlab harakat qilish majburiyatlari;

AJ mansabdor shaxslari tomonidan xatti-harakatlar va bitimlar amalga oshirilganda, shuningdek ma'lumotlarni oshkor qilganda manfaatlar to'qnashuviga sabab bo'lishi mumkin bo'lgan holatlarni aniqlash;

AJ mansabdor shaxslarining manfaatlar to'qnashuvi yuzaga kelganligi to'g'risida Kuzatuv kengashini xabardor qilish majburiyatlari;

AJ mansabdor shaxslarining boshqa yuridik shaxslarning boshqaruv va nazorat organlarida AJ Kuzatuv kengashi ruxsatisiz ishtirok etishini taqiqlash;

AJ mansabdor shaxslari xatti-harakatlari va operatsiyalarini amalga oshirishda, shuningdek, ma'lumotlarni oshkor qilishda yuzaga kelishi mumkin bo'lgan manfaatlar to'qnashuvini bartaraf etish;

manfaatlar to'qnashuvi bilan bog'liq munozarali vaziyatlarni, shu jumladan ularni hal qilish uchun manfaatdor bo'lmagan uchinchi shaxsni tayinlash yoki manfaatlar to'qnashuvini hal qilish Kuzatuv kengashining mustaqil a'zosiga (mustaqil a'zolariga) yuklash yo'li bilan hal qilishning batafsil reglamenti.

28. Manfaatlar to'qnashuvi bilan bog'liq ishlarni ko'rish tartibi to'g'risidagi nizom aksiyadorlarning umumiy yig'ilishi tomonidan tasdiqlanadi.

VIII. NAMAL TASHKILOT TUZILISINI AMALGA ETISHI

29. Aksiyadorlik jamiyatida jamiyatning namunaviy tashkiliy tuzilmasini amalga oshirish uchun:

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2015-yil 24-apreldagi "Aksiyadorlik jamiyatlarida korporativ boshqaruvning zamonaviy usullarini joriy etish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PF-4720-son qarori bilan tasdiqlangan namunaviy tuzilmaga rioya etilishi ta'minlansin;

tashkiliy tuzilmani ishlab chiqish va joriy etishda aksiyadorlik jamiyatining ko'lami, tarmoq xususiyatlari va faoliyat yo'nalishlari hisobga olinadi;

aksiyadorlik jamiyatining amaldagi tashkiliy tuzilmasi qonun hujjatlari bilan tasdiqlangan namunaviy tuzilmaga muvofiqligini muntazam baholash tashkil etiladi;

har yili aksiyadorlik jamiyatining boshqaruv lavozimlariga xorijiy menejerlar orasidan nomzodlar ishtirok etishi mumkin bo'lgan tanlov tanlovlari o'tkaziladi;

Rahbarlik lavozimlariga tanlov e'lon qilish tartiblari, xolis tanlash mezonlari hamda yangi, zamonaviy fikrleydigan, zamonaviy talablarga javob beradigan yuqori malakali menejerlarni, shuningdek, chet ellik menejerlarni ishga qabul qilish tartibini tavsiflovchi nizom tasdiqlandi.

AJ tashkiliy tuzilmasining qonunchilik talablariga muvofiqligini ishlab chiqish, amalga oshirish va muntazam baholash bo'yicha ishlarni muvofiqlashtirishni ta'minlaydi .

I X. XALQARO AUDIT VA MOLIVAVIY HISOBOT STANDARTLARI ASOSIDA AXBOROTLARNI E'lon qilish.

31. AJda xalqaro audit va moliyaviy hisobot standartlariga asoslangan ma'lumotlarni e'lon qilish:

AJ Kuzatuv kengashi yillik moliyaviy hisobotlarni Xalqaro moliyaviy hisobot standartlariga (keyingi o'rinlarda BHMS) muvofiq chop etishga o'tishni ta'minlash bo'yicha ishlarni muvofiqlashtiradi;

taftish komissiyasi a'zolari, ichki audit xizmati, kuzatuv kengashi, AJ mas'ul xodimlari va tashqi ekspertlar (zarurat bo'lganda) tarkibidan AJni moliyaviy hisobotlarni e'lon qilishga o'tish bo'yicha ishchi guruh tuziladi. UFRS;

auditorlik yoki konsalting tashkiloti AJning UFRS va xalqaro audit standartlari asosida ma'lumotlarni nashr etishga o'tishi uchun professional xizmatlar ko'rsatish uchun jalb qilingan; AJning BFRS va xalqaro audit standartlari asosida ma'lumotlarni nashr etishga o'tish bo'yicha bosqichma-bosqich algoritmi (harakat rejasi) auditorlik tashkiloti bilan birgalikda ishlab chiqiladi va kuzatuv kengashi majlisida tasdiqlanadi;

UFRS va xalqaro audit standartlari bo'yicha o'quv kurslarida o'qitiladi ;

AJning BFRS va xalqaro audit standartlari asosida axborotni nashr etishga o'tishi bo'yicha tegishli chora-tadbirlar rejasida nazarda tutilgan chora-tadbirlar amalga oshirilmoqda;

UFRS va xalqaro audit standartlariga asoslangan yillik moliyaviy hisobot qonun hujjatlarida belgilangan muddatlarda nashr etiladi.

X. KODLASH TAVSIYALARINI IJRO ETISHINI MONITORING

32. Kodeks tavsiyalarining bajarilishini nazorat qilish maqsadida AJlar AJda korporativ boshqaruv tizimini baholashni amalga oshiradilar, uni amalga oshirish uchun mustaqil tashkilotni jalb qilish tavsiya etiladi.

AJda korporativ boshqaruv tizimini mustaqil baholash yiliga kamida bir marta amalga oshiriladi.

AJ bilan mulkiy munosabatlar bilan bog'liq bo'lmagan tashkilot bilan tuzilgan tegishli shartnoma asosida amalga oshiriladi .

35. Quyidagilar AJning korporativ boshqaruv tizimini baholash bo'yicha mustaqil tashkilot sifatida ishtirok etishlari mumkin:

Birja;

qimmatli qog'ozlar bozorining professional ishtirokchilari;

o'z

tarkibida

korporativ boshqaruvchi yoki qimmatli qog'ozlar bozori mutaxassisining tegishli sertifikatiga ega bo'lgan mutaxassis bo'lgan auditorlik tashkilotlari;

akkreditatsiyalangan reyting agentliklari;

Korporativ boshqaruv ilmiy-ta'lim markazi;

va korporativ boshqaruv tadqiqotlari markazi .

36. Korporativ boshqaruv tizimini baholashni amalga oshirish uchun mustaqil tashkilotni tanlash tanlov asosida AJ Kuzatuv kengashining qarori bilan amalga oshiriladi.

37. Aksiyadorlik jamiyatida korporativ boshqaruv tizimini mustaqil baholash O'zbekiston Respublikasi Davlat raqobat qo'mitasi va Korporativ boshqaruv ilmiy-ta'lim markazi tomonidan tasdiqlangan so'rovnoma asosida amalga oshiriladi.

38. Korporativ boshqaruv tizimini mustaqil baholash natijalari bunday baholashni o'tkazgan tashkilotning xulosasi bilan birgalikda AJ veb-saytida e'lon qilinadi.

39. Davlat va xo'jalik boshqaruvi organlari, mahalliy davlat hokimiyati organlari va davlat nomidan aksiyadorlar sifatida ish yurituvchi boshqa davlat tashkilotlari:

AJda korporativ boshqaruv tizimini mustaqil baholashni o'tkazish uchun o'z mablag'lari hisobidan mustaqil tashkilotni jalb etishga haqli ;

aksiyadorlik jamiyatining boshqaruv organlarida ularning topshiriqlarini bajaruvchi shaxslarga haq to'lash miqdorini aniqlash uchun korporativ boshqaruv tizimini mustaqil baholash natijalarini qo'llash.

XI. Yakuniy qoidalar

40. Kodeks tavsiyalariga rioya qilmaslik davlat organlari tomonidan jazo choralarini qo'llashga olib kelmaydi.

41. Aksiyadorlarning umumiy yig'ilishi Kodeksning tavsiyalarini bajarmaganlik yoki Kodeksda nazarda tutilgan oshkor etilmagan ma'lumotlar uchun AJ mansabdor shaxslariga nisbatan javobgarlik choralarini belgilashga haqli .

AJda Kodeks tavsiyalarining bajarilishi ustidan nazoratni Kuzatuv kengashi amalga oshiradi.

TAVSIYA ETILGAN FAOLIYATLAR
aktsiyadorlik jamiyatlari korporativ boshqaruv kodeksini tayyorlash va joriy etish
bo'yicha

Bosqichlar	Mavzular	Voqealar	Muddatlari
1-bosqich Tayyorgarlik	OAJ ijro etuvchi organi	1. Korporativ boshqaruv kodeksini amalga oshirishga tayyorgarlik ko'rish bo'yicha ishchi guruhini tuzish.	Korporativ boshqaruv kodeksi tasdiqlangandan keyin bir oy muddatda
	OAJ ijro etuvchi organi	2. Ichki hujjatlarni qabul qilish bo'yicha takliflar ishlab chiqish va kuzatuv kengashiga taqdim etish.	Ishchi guruh tuzilgandan keyin ikki oy ichida
	AJ Kuzatuv kengashi	3. Ishlab chiqilgan ichki hujjatlarni kuzatuv kengashi tomonidan tasdiqlash.	Kuzatuv kengashiga materiallar taqdim etilgan kundan boshlab bir oy muddatda
2-bosqich Amalga oshirish	AJ Kuzatuv kengashi	1. Aksiyadorlarning umumiy yig'ilishiga Korporativ boshqaruv kodeksi tavsiyalariga rioya qilish masalasini kiritish va xabar shaklini tasdiqlash.	Kuzatuv kengashi tomonidan tasdiqlanganidan keyin bir oy muddatda
	AJ Kuzatuv kengashi	2. Aksiyadorlarning umumiy yig'ilishi tomonidan Korporativ boshqaruv kodeksi tavsiyalariga muvofiqi to'g'risidagi qarorni tasdiqlash va xabar shaklini tasdiqlash.	Kuzatuv kengashi tomonidan chaqiriladigan aksiyadorlarning tegishli umumiy yig'ilishida
	OAJ ijro etuvchi organi	3. AJ faoliyatida Korporativ boshqaruv kodeksi tavsiyalariga amal qilish to'g'risida aksiyadorlarning umumiy yig'ilishi tomonidan tasdiqlangan xabarnomani e'lon qilish.	Aksiyadorlarning umumiy yig'ilishi tomonidan tasdiqlanganidan keyin 10 kun ichida

3-bosqich Monitoring	AJ Kuzatuv kengashi	1. Aksiyadorlik jamiyatida korporativ boshqaruv tizimini baholashni o'tkazish uchun mustaqil tashkilotning tanlov asosida tanlovini o'tkazish.	Korporativ boshqaruv tizimini baholashdan bir oy oldin
	Mustaqil tashkilot	2. Aksiyadorlik jamiyatida korporativ boshqaruv tizimini mustaqil baholash va uning natijalarini kuzatuv kengashiga taqdim etish.	Yiliga kamida bir marta
	AJ Kuzatuv kengashi	3. AJda korporativ boshqaruv tizimini baholash natijalarini AK Kuzatuv kengashi majlisida ko'rib chiqish.	Yil yakunida kuzatuv kengashi yig'ilishida
	OAJ ijro etuvchi organi	AJda korporativ boshqaruv tizimini baholash natijasida aniqlangan kamchiliklarni bartaraf etish choralarini ko'rish	Kuzatuv kengashi qarori bilan belgilangan muddatlarda
	AJ Kuzatuv kengashi	5. AJ aksiyadorlarining yillik umumiy yig'ilishida AJda korporativ boshqaruv tizimini baholash natijalarini ko'rib chiqish.	Qonun hujjatlarida belgilangan muddatlarda

X A B A R F O R M A S I
aktsiyadorlik jamiyati tomonidan o'z faoliyatida Korporativ boshqaruv kodeksining
tavsiyalarini qabul qilish to'g'risida

(*aktsiyadorlik jamiyatining nomi*)

“_____” AJ ma'lum qiladiki, aksiyadorlar umumiy yig'ilishining “___”
_____ 20__ yildagi qarori bilan. No___ kompaniya “___” _____ 20__ yildan
boshlab majburiyatni qabul qildi. aksiyadorlik jamiyatlari faoliyati samaradorligini oshirish va
korporativ boshqaruv tizimini takomillashtirish masalalari bo'yicha komissiya yig'ilishining
201__ yil “___” _____ yilgi bayonnomasi bilan tasdiqlangan Korporativ boshqaruv
kodeksiga rioya qilish. №_____.

(*Aktsiyadorlar umumiy yig'ilishining qaroriga binoan qo'shimcha ma'lumotlar*)

MA`LUMOT

Korporativ boshqaruv kodeksi normalari va tamoyillariga barcha aksiyadorlik jamiyatlarida rioya etilishi ustidan monitoring yil davomida Aktsiyadorlik jamiyatlari faoliyati samaradorligini oshirish va korporativ boshqaruv tizimini takomillashtirish komissiyasi tomonidan amalga oshiriladi. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2015-yil 31-martdagi PQ-2327-son qarori hamda har bir moliyaviy yil yakunlari bo'yicha aksiyadorlik jamiyatlari faoliyati samaradorligini baholash bo'yicha har tomonlama tahlil va aniq takliflar muhokamaga kiritiladi. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining majlisi.